

Αγιότητα, μία άλλη πρόταση ζωής και μαρτυρίας μέσα στον κόσμο (Γεώργιος Ν. Μανώλης, υπ. ΜΔΕ Ερμηνευτικής Θεολογίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται πολύ συχνά ως μία εποχή εκκοσμικευμένη, άγευστη πνευματικά από τη παρουσία του Θεού, όχι γιατί ο Θεός είναι απών, αλλά γιατί ο άνθρωπος Τον αφήνει έξω από τη ζωή του, και δυστυχώς πολλές φορές συνειδητά. Αυτό συμβαίνει γιατί η παρουσία του Θεού στη ζωή του ανθρώπου, όταν ο άνθρωπος διαλέγει να βαδίσει απέναντι από τον Θεό και όχι δίπλα, γίνεται έλεγχος, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να μην αναπαύεται τελικά στην αγκαλιά του Θεού, αλλά σαν το κακομαθημένο παιδί επιδιώκει να βγει από αυτήν, για να αποδείξει ότι δεν Τον έχει ανάγκη, καθώς η αγάπη Του εκλαμβάνεται ως δέσμευση, στον αντίποδα της ασυδοσίας που φέρνει η άρνηση του Θεού.

Ενώ όλα γύρω φωνάζουν και μαρτυρούν Χριστό, ο άνθρωπος προτιμά να κλείνει τα αυτιά του, να αποστρέφεται τα μάτια του και να επιλέγει εν τέλει μία ζωή κενή

από τη παρουσία του Θεού, και αυτό γιατί η αμαρτία παρουσιάζεται γλυκιά στον άνθρωπο στην αρχή, ικανοποιώντας το εγώ του, στη συνέχεια όμως τον αφήνει κενό και μόνο, αποκομμένο από τον Θεό και τον πλησίον του. Από την άλλη η παρουσία του Θεού στη ζωή μας είναι δύσκολη, αλλά όχι ανεφάρμοστη, καλεί τον άνθρωπο να κάμψει το εγώ του και να προτάξει το εμείς, μέσα από μία κοινωνία προσώπων, όπου ο άνθρωπος δεν πασχίζει να ικανοποιήσει τον εγωισμό του, αλλά αγωνίζεται και προσφέρεται για το καλό του άλλου, ακόμα και αν για να το επιτύχει χρειάζεται και αυτή ακόμα η θυσία.

Ο άνθρωπος αδύναμος, όχι από τη φύση του, αλλά εξαιτίας της διηρημένης σχέση του με τον Θεό και της ροπής του προς την αμαρτία μεταπτωτικά πάντα, έχει ανάγκη από πρότυπα ικανά να τον αφυπνίσουν και να τον βοηθήσουν στην πορεία του προς την κατά Χριστόν τελείωση. Στις μέρες μας τα πρότυπα τα οποία κατακλύζουν την ζωή του ανθρώπου, όχι μόνο προς μίμηση είναι, αλλά και προς αποφυγήν. Δυστυχώς όμως προάγονται από παντού συνειδητά, γιατί δημιουργούν άβουλες ζωές υπάκουων ανθρώπων, καθιστώντας τους δέσμιους των παθών. Σπάνια γίνεται αναφορά σε πρότυπα που προάγουν το καλόν καγαθόν της αρχαιότητας, και πολύ σπανιότερα τα πρότυπα εκείνα που οδηγούν στην υπέρβαση και τελειοποίησή του, μέσα από την Εκκλησία του Χριστού, που είναι η αγιότητα. Πρότυπα που μπορούν να οδηγήσουν τον άνθρωπο, προς την τελείωση, στην ολοκλήρωση του ανθρώπου εν Χριστώ.

Σε μία εποχή πνευματικά κενή αν όχι νεκρή, διαχρονικός και βροντώδης ακούγεται ο λόγος του αποστόλου Πέτρου ἀγιοι γίνεσθαι διασχίζοντας την βουβή ατμόσφαιρα και ταράζοντας την νεκρική ησυχία του σύγχρονου κόσμου. Η Εκκλησία έχοντας ως αποστολή της μέσα στον κόσμο να φανερώνει το Ευαγγέλιο, να ευαγγελίζεται τη φιλανθρωπία του Θεού και τη φιλοθεία του ανθρώπου, διαλέγεται με τον άνθρωπο κάθε εποχής, καταθέτοντας τη δική της πρόταση. Η Εκκλησία προβάλλει, χθες, σήμερα και αύριο τα δικά της πρότυπα, τα πρότυπα της καθημερινής μαρτυρίας του Χριστού, τα πρότυπα εκείνα που είναι γεμάτα από αγάπη και ενδιαφέρον για τον άλλο, τα πρότυπα εκείνα που θυσιάζονται για την αγάπη του Χριστού και του άλλου.

Προβάλλει καθημερινά μέσα από το αγιολόγιό της εκείνους που ενδιαφέρθηκαν για όσους υπέφεραν, εκείνους που βοήθησαν όσους πείνασαν, που προσευχήθηκαν για κείνους που χάθηκαν άδικα, που αγωνίστηκαν για τη δικαιοσύνη του Θεού, που έδωσαν χαρά στους αρρώστους, δύναμη στους πονεμένους, που μοιράστηκαν τον πόνο του άλλου, για ν' απαλύνουν λίγο την θλίψη τους, εκείνους που έγιναν συγκηρυναίοι στην πορεία του άλλου. Τα πρότυπα εκείνα που δείχνουν ότι είναι εφικτός ένας άλλος τρόπος ζωής, από αυτόν που η κοινωνία προβάλλει, και αυτός είναι η εν Χριστώ ζωή, η οποία ανακαινίζει τον άνθρωπο. Δεν τον επαναφέρει απλώς στην προ της πτώσεως κατάσταση, αλλά υπερβαίνει και αυτόν ακόμα τον παράδεισο, χριστοποιώντας τον άνθρωπο με την κατά χάριν θέωσή του.

Πού θα βρει όμως ο σύγχρονος άνθρωπος, τα πρότυπα αυτά;! Αρκεί να στρέψει το βλέμμα του στους τοίχους μιας εκκλησίας, να ξεφυλλίσει ένα συναξαριστή και θα δει ανθρώπους χοϊκούς σαν εμάς, που είδαν την αμαρτία, την γεύθηκαν μέσα στο σκοτάδι, αλλά την αποστράφηκαν όταν είδαν και γεύθηκαν το Φως, και εργάστηκαν να διατηρήσουν ζωντανό το φως του Χριστού μέσα τους και να το

μεταλαμπαδεύσουν και στον άλλο.

Η ύπαρξη των Αγίων αποδεικνύει ότι η Εκκλησία δεν είναι μία αφηρημένη ιδεολογία άσχετη με τα ανθρώπινα, αλλά τρόπος ζωής, που βιώνεται εδώ και τώρα, παντού και πάντα. Και αυτό γιατί οι Άγιοι ενσαρκώνουν την αλήθεια, βιώνουν την πατρότητα του Θεού και την αδελφότητα των ανθρώπων.

Αυτές τις μέρες θυμήθηκα, με αφορμή άλλα γεγονότα, την φράση του Ηροδότου, για το ποια είναι τα στοιχεία που συγκροτούν ένα έθνος και γράφει ο πατήρ της ιστορίας, πως αυτά είναι το ομόαιμον, το ομόγλωσσον, το ομόθρησκον και το ομότροπον. Ίσως αυτά χρειάζονται και σήμερα για να ενωθεί και πάλι η κοινωνία των ανθρώπων, επαναπροσδιορίζοντας τον σκοπό της ύπαρξής του, δίδοντας του όμως αυτή την φορά νέο περιεχόμενο. Συγκεκριμένα το ομόαιμον είναι το Αίμα του Χριστού του οποίου γινόμαστε κοινωνοί, ομόγλωσσον είναι η γλώσσα του Ευαγγελίου, ομόθρησκον είναι η Εκκλησία του Χριστού και τέλος ομότροπον είναι η εν Χριστώ ζωή.

Η Εκκλησία μέσα από τη μυστηριακή ζωή της προσφέρει στον άνθρωπο τον τρόπο και τα μέσα για την σωτηρία και την κατά χάρη μετοχή του στη ζωή του Θεού. Η εμπειρία των Αγίων είναι η μαρτυρία της σωτηρίας του ανθρώπου, ανακαινίζοντας τη ζωή του και επηρεάζοντάς την άμεσα και καθοριστικά, τόσο ως μέλους της Εκκλησίας, όσο και της κοινωνίας που ζει. Οι Άγιοι αποτελούν την ζωντανή

απόδειξη ότι ο Θεός φανερώνεται στον άνθρωπο και ο άνθρωπος μεταμορφώνεται στην κοινωνία του με τον Θεό και αυτό επιδρά σε κάθε πτυχή της ζωής του. Οι Άγιοι ζώντας και φανερώνοντας την εν Χριστώ ζωή, την Αγιοπνευματική κοινωνία, προσφέρουν κριτήρια ζωής, με τα οποία διακρίνεται η αλήθεια από την πλάνη, το σημαντικό από το ασήμαντο, βοηθώντας τον άνθρωπο να πορεύεται εν μέσω σκιάς θανάτου χωρίς να φοβάται.